

השימוש בחומרים אנטיביוטיים בגידול בעלי-חיים

הוראות לפיקוח על אנטיביוטיקה לתזונה
1. הכמות המאקסימאלית של חומרים אנטי-
ביוטיים במזון בעלי-חיים תהיה, כבעבר, 100
חלקים למיליון (פ. פ. מ.), כמות קטנה מזו
תהיה לרוב כלכלית יותר.

2. חומר אנטיביוטי לתזונה יינתן לבני-בקר
עד לגיל של 3 חודשים; כן גם לחזירים ועופות.
3. תרנגולות מטילות ובהמות ועופות, שמ-
שמים לרבייה, אין להזין בחומרים אנטיביוטיים.
4. חקלאים המעוניינים להכין בעצמם את
תערובות המזון יקבלו גם בעתיד תערובות מרו-
כות של חומרים אנטיביוטיים תזונתיים ויוכלו
להשתמש בהם בהתאם להוראות.

5. בכל מודעה, טופס הזמנה, או תווית למזון
מרוכז, המכיל אנטיביוטיקה חייבים לציין בהב-
טה את הכמות והשם הרשמי של החומר האנ-
טיביוטי, הכלול במזון זה.
פיקוח על חומרים אנטיביוטיים מיוחדים
הוועדה ממליצה לאסור הספקה חופשית של
החומרים הבאים:

1. כלורטטראציקלין;
 2. אוקסיטטראציקלין;
 3. פאניצילין;
 4. טילוסין;
 5. סולפונאמידים;
 6. גיטרופוראנים.
- חומרים אלה יינתנו אך ורק על פי מירשם
מיוחד.

סיכום

1. יש להבדיל בין חומרים אנטיביוטיים
רפואיים ותזונתיים.
2. השימוש בחומרים אנטיביוטיים בתזונה
יוגבל לבעלי-חיים צעירים, עד הגיעם
לגיל של 3 חודשים.
3. הכמות המאקסימאלית בתזונה תנוע בין
100 פ.פ.מ. ל-50 פ.פ.מ.
4. אין להשתמש בחומרים אנטיביוטיים
למלחמה בגורמי אכף (סטרס). החזקת
עדר בשטח מצומצם עלולה לגרום לתור-
פה הדומה לפגיעה מחמת אכף.
אריה אלדן (הנרל)

השימוש באנטיביוטיקה ברפואה הומאנית
וטרנארית ובתזונת בעלי-חיים הביא במקרים
לא מעטים לתופעות בלתי רצויות. השפעה זו
החמירה פה ושם ובארצות שונות קבעו כללי
שימוש מחייבים באנטיביוטיקה וועדות מיוחדות
באנגליה ובהולנד חקרו בעיה זו והסיקו מסקנות
מסוימות.

סיכום המסקנות וההמלצות

צריכת מזון מן החי כגון בשר ומוצרי בשר
וכן מגע ישיר של אדם עם בעלי-חיים עלול
להעביר חיידקים למעיים, שמקורם מן החי. קבור-
צת חיידקי הסלמונלה עלולה לגרום מחלה לבני-
אדם ולסוגי בעלי-חיים שונים. הזן „סלמונלה
טימופוריום“ עלול לגרום להדבקה כללית באדם
שיהיה זקוק לטיפול אנטיביוטי. במקרה ומקורו
של הזן הנ"ל הוא מבעל-חיים שהינו עמיד בפני
חומרים אנטיביוטיים רבים, לא יואיל טיפול
באנטיביוטיקה, ובאין טיפול אחר לשם ריפוי
יהיו אז חיי החולה בסכנה.

בשלושה חומרים — פנצילין ושני טאטראצ-
קלינים, משתמשים כיום ברפואה ההומאנית וה-
וטרנארית. בשלושתם משתמשים גם להמרצת
הגדילה של בקר, חזירים ועופות. השימוש בטא-
טראציקלין לגדילה מקנה תגודת אנטיביוטית
לחיידקי המעיים של בעלי-חיים והם עלולים
לסכן בריאות הציבור. התועלת הכלכלית מה-
שימוש בחומרים אנטיביוטיים בתזונה אמנם
ידועה, אבל כיום ברור שאפשר להגיע לתוצאות
דומות בזירוז הגדילה תוך שימוש בחומרים
אנטיביוטיים שאינם משמשים לצרכים רפואיים.

במונח „אנטיביוטיקה“ — בדוחות אלה של
הוועדות כלולים גם סולפונאמידים וגיטרופור-
אנים. כשחומר אנטיביוטי מסווג כתכשיר תזו-
נתי חייבים לבדוק אם קיימת סכנה לבריאות
הציבור ע"י צריכת מזון, בו ישנן שאריות אנטי-
ביוטיות ברקמות של בעלי-חיים. „חומר אנטי-
ביוטי רפואי“ ישווק רק לפי הוראות רופא ווט-
רינארי לשם טיפול בבהמות שתחת פיקוחו.